

La Pavana *(Popular)*

The image shows a musical score for 'La Pavana' (Popular). It consists of five staves of music written in a single system. The notation is in treble clef with a common time signature. The music is a single melodic line. In the background, there is a faint illustration of two dancers in traditional attire, one holding a large, fan-like instrument. Below the staves, there is a detailed drawing of a pavana instrument, which is a type of flute or reed instrument. The entire score is enclosed in a decorative, hand-drawn border with circular motifs at the corners and bottom center.

88 i 89. Particel·les de la Pavana i el Xotis de Cares.
 Publicada a l'esmentat llibre d'en Capmany el 1948 i que interpretava en
 Tonet Matador per la colla de la Beguda els anys 1950.
 Procedència: CSIC.

Chòtis de cares! *(Popular)*

The image shows a musical score for 'Chòtis de cares!' (Popular). It consists of five staves of music written in a single system. The notation is in treble clef with a common time signature. The music is a single melodic line. In the background, there is a faint illustration of two dancers in traditional attire, one holding a large, fan-like instrument. Below the staves, there is a detailed drawing of a xotis instrument, which is a type of flute or reed instrument. The entire score is enclosed in a decorative, hand-drawn border with circular motifs at the corners and bottom center.

1916-1929

Va costar molt de fer, aquella església. El pare, com era paleta, i tot el poble, anaven a la riera a pujar la sorra amb carros...¹⁰⁶

Durant la dècada dels anys vint del passat segle Masquefa va entrar-hi de cap dins la Modernitat.

Ja el 1918 l'empresa *Fuerza y Alumbrado, S.A.* havia dut la força elèctrica fent-ne gratuïtament les instal·lacions en la major part de les cases del

poble. L'any següent, durant el primer trimestre, es posà l'enllumenat als carrers. El 1920 es van començar les obres de construcció d'un dipòsit d'aigües al cap damunt del turó de l'Alzinar i dotze mesos després ja corria el preuat líquid de dins la primera canalització d'aigua corrent mai feta a la vila. Hom el va haver de

situar allà dalt perquè l'aigua tingués prou pressió per arribar al cap d'amunt del Serralet. També el 1921 es va inaugurar el nou cementiri i ja mai més els masquefins van haver d'anar als enterraments carregats amb una banqueta per reposar el bagul a mig camí, ni tampoc no havien de dur un pal llarg per ajudar empènyer de darrera el difunt, els dies de pluja. El 1922 engegava la fàbrica *Viuda e Hijos de Rogelio Rojo* i amb ella arribava el progrés a cops de premsa. També aquell mateix any es va instal·lar una central telefònica a l'ajuntament,

90. Les noies fan barrila.

Dins la fàbrica Viuda e Hijos de Rogelio Rojo. D'esquerra a dreta: Filomena Matas Fusalba i la seva germana Montserrat, de cal Tabola, Avelina Mas, Maria Càlix Torres de ca la Soledat, Montserrat Casanovas i Rosita Vallès. Carnaval del 1935. Cedida: Família Matas Fosalba.

91. I els nois... també.

Dins la fàbrica Viuda e Hijos de Rogelio Rojo. D'esquerra a dreta, Asseguts: Joan Cardús de cal Senyoret, Josep Castanyer, Peret Cuyàs. Fila de dalt: Josep Llopart, Josep Mas de cal Titó,, Josep Mas de cal Fassí. Carnaval del 1935. Cedida: Família Matas Fosalba.

¹⁰⁶ Eduvigis Rovira Viladoms (Estiu del 1991).

comandada de primer pel seu agutzil, Narcís Rovira, i després per les seves filles, a on hi anava sovint a telefonar el senyor Pepe Rojo, un jove elegantíssim, empastifat de brillantina, pel qual sospirava més d'una masquefina.

El 1924 va quedar inaugurat el novíssim sistema de clavegueram públic cosa que va fer que, gradualment, hom conegués la paraula "wàter" amb sinònim de comuna. El 1925 es va consagrar una nova església, aixecada amb l'esforç de tots els vilatans i l'any següent es donava llum verda a l'estudi d'un projecte de construcció de l'edifici destinat a escoles públiques. Mai no es va dur a terme, però els plànols van servir per construir-hi anys després l'ajuntament que coneixem avui dia. El 1929 els masquefins van poder saber quina hora era si miraven les façanes Nord, Est i Oest del campanar, on s'havia instal·lat el rellotge¹⁰⁷. Aquest l'havia donat un matrimoni de Barcelona en agraïment al poble per haver atès els seus dos fills morts en un accident de cotxe al trencall de Sant Sadurní. Per tal d'instal·lar-lo hom va haver d'aixecar un nou pis al campanar de l'església i el dia que es va acabar l'obra, un jove anomenat Ramon Castells (conegut després com "el Ramonet"), que hi treballava de paleta, deixava escrit en un dels maons: "*Ramon Castells, 19 años*". Mentre deixava el seu nom a la posteritat, la senyoreta Casta López Martínez, que va ser la primera dona d'Espanya que va fer de carter, tot i què de caràcter interí i fins l'any 1930, s'eixugava la suor del front. Al llarg d'aquests deu anys de bonança, els bastoners que s'havien reorganitzat l'any 1916 també van tenir els seus moments memorables. Vegem-ho.

Acte de benedicció de la primera pedra de l'església de Sant Pere de Masquefa el 22 de juliol de 1922.

Tot i que és possible que un any abans els bastoners ballessin durant l'acte d'inauguració dels pous d'aigua de l'alzinar, no hem aconseguit trobar cap prova documental. En dues de les tres fotografies que es van fer aquella diada memorable es pot veure la banda de la Guàrdia Civil del destacament de Masquefa lluint l'uniforme de gala, però no els Bastoners.

Sigui com sigui, la primera prova documental i gràfica de les ballades dels anys vint es remunta el 1922 en l'acte de benedicció de la primera pedra de l'església de Sant Pere.

92. Benedicció de la primera pedra del nou temple.
Masquefa, 22-07-1922.
Cedida: APM.

La notícia de l'esdeveniment es va anunciar dos cops al diari *La Vanguardia*: el primer (a penes cinc línies) el mateix dia 22 de juliol¹⁰⁸, en la secció *Noticias de Culto* i el segon cop el dia 27, a la pàgina 17, on apareix un petit article que descriu l'ambient de celebració.

¹⁰⁷ L'esfera de la façana Sud va ser instal·lada després de la guerra civil. Qui llavors era l'alcalde de Masquefa, la va fer posar perquè no veia l'hora des de la seva vinya.

¹⁰⁸ Pàg. núm. 15.

Però la més exacte fotografia que ens dibuixa en la ment com va ser aquell dia la trobem escrita de la mà de mossèn Guixà, rector de Masquefa a l'època, qui va donar l'empenta final al projecte de construcció del temple.

93. Bastoners de Masquefa.

Ball de Processó a la Plaça, de camí cap l'emplaçament del nou temple.

Cedida: AJM.

**Relació del fet de beneir i colgar la primera pedra de l'església parroquial de
S. Pere de Masquefa 22 juliol 1922**

Providencialment han succeït les coses perquè fos jo, M. rector de S. Jaume Las Oliveras i ocupant ara la regència d'aquesta parròquia qui portés a terme la iniciativa de començar l'església parroquial, feia més d'una centúria esperada.

Preparades les coses en la diada de Sta. Magdalena penitent, festa major de la Vila, tingué llocs l'acte de beneir i colgar la primera pedra de la nova església i així fou celebrat l'aconteixement:

Endiumenjat tothom, empaliats els carrers i balcons amb banderes, domasos, gallerets i flors, adornat el clos de l'església nova amb gallarets i garlandes de fullatge, sobresortint l'entarimat aixecat per a les autoritats, a l'hora convinguda de les 10 del matí se congregaren les autoritats del poble i representacions a l'estació del carril per a donar la benvinguda al Delegat del Sr. Bisbe, M. Iltre. Sr. Canonge Lectoral de la Seu r. D. Francisco Faura. Feres les presentacions, organitzada la comitiva i precedits per una orquestra, i encaminà a la Capella el Roser per a la solemnitat de l'Ofici. Fou celebrant Mossèn Pere Bonastre, fill del poble i Rector de Llinàs, predicant el M. Iltre. Dr. . Joan Boada, Canonge de la Seu Metropolitana. Hi assistí magna i escollida concurrència.

*L'acte de benedicció era senyalat per a les 4 hores de la tarda i així fou. S'organitzà una lluïda manifestació religiosa. **N'eren capdavanters els populars bastoners**, la Creu Parroquial, galardons, banderes, seguint*